

HINI NGA ISYU

- ★ Importante nga Kadaugan han Katawhan an Pagpadig-on han **CARHRIHL**
- ★ Kay-ano nga ginsirutan hi Meyor Celso de la Cruz ?
- ★ Interbaryo nga Pakigbisog Madinaugon

EDITORIAL

TAPUON HAN ATON MGA KADAUGAN AN IKA-30 NGA ANIBERSARYO HAN PKP !

Damo na nga mga magranggat nga kadaugan an aton nakab-ot tikang la mailansar naton an Ikaduha nga Gamhanan nga Kagiusan Pagtutul-id. Mga mahinungdanon ini nga kadaugan nga panapuan ha pagsalin-urog naton han ika-30 nga anibersaryo han otro nga pagkatukod han Partido Komunista han Pilipinas yana nga Disyembre 26. Tungod hini, may madig-on nga basaranan para igrayhak ngan malipayon nga igselebrar ini nga okasyon han bug-os nga rebolusyonaryo nga pwera ha aton rehiyon.

Ha luyo han paghinambog han kaaway nga “napuo” na niya an rebolusyonaryo nga kagiusan ha rehiyon, diri na mahililikaw an kamatuoran nga nakabangon na ini ngan nagtitikakusog na liwat tikang la nga maitul-id an dagko nga mga kasaypanan ngan pagsimang ha naglabay. Ha pinakaurhi nga pagtirutimbang han Partido, nagrehistro hin 26% an pagtubo han bug-os nga kaapihan han Partido tikang han Hulyo 1996. Hini man ta nga panahon, nakab-ot naton an 48% nga pagtubo han organisado nga masa ha kabaryuhan labot la han nakab-ot nga pagtubo han aton naoorganisa nga masa ha busag nga dapit.

☞ *padayon ha luyo nga paypay*

Patikang na liwat nga nagrarayhak an mga pakigbisog han masa kontra ha paniniyupi ngan pananalumpigos han naghahadi nga klase ngan reaksyunaryo nga estado han rehiyon. Lutaw hini an mga pakigbisog nga anti-pyudal ngan antipasista ha kabaryuhan ngan an mga ligal nga mga aksyon protesta ha busag nga dapit. An BHB nagtubo hin 111% tikang liwat hini nga nasabi nga panahon. Ngan tikang ha maiha nga pag-ukoy han mga TO, nakapaglansar hin madinaugon nga mga aksyon militar an aton hukbo kontra ha regular nga tropa han kaaway . Tikang han Hulyo 1996, nahimo naton makapaglansar hin 38 nga aksyon militar nga nagresulta han pakakumpiska naton hin maabot 33 armas ngan damo nga bala ngan 30 kaswalidad han kaaway upod an namatay nga 2 nga kapitan ngan 1 nga tinyente han militar. Pero an pinakamahinungdanon ngan pinakamabunga nga kadaugan naton hini nga naglabay nga mga panahon, amo an marayhak nga kampanya ha edukasyon nga nagkonsolida han bug-os nga organisasyon han Partido ha rehiyon ha natad han ideolohiya, pulitika ngan organisasyon.

Salamat han Ikaduha nga Gamhanan nga Kagiusan nga Pagtutul-id nga ginlansar ilarum ha pagdudumara han sentral nga pamunuan han Partido. Tungod hini, nahimo naton matapo an ika-30 nga anibersaryo han Partido han aton mga mahinungdanon nga kadaugan. Hini nga okasyon, aton liwat ginpapasidunggan ngan ginpapasalamat an mga rebolusyonaryo nga martir tungod han ira bug-os ngan hul-os nga pagserbe han rebolusyonaryo nga kawsa. Aton liwat gindadayaw an ngatanan nga mga rebolusyonaryo nga kadre ngan kaapi han Partido ha ira pursigido nga paghasug han batakan nga mga rebolusyonaryo nga prinsipyo han proletaryo nga linya panmasa ngan han ira mga militante nga paggios ngan kadaugan ha ranggo han masa.

Padayon nga nagtitikagrabe an krisis han бага-kolonyal ngan бага-pyudal nga sistema han aton nasud. Ngan ini nga krisis klaro nga naiispiho dida ha makuri nga kamutangan han katawhan ha aton rehiyon. Tungod hini nga paborable nga kundisyon, natapod kita nga an Partido makakakab-ot hin mas dagko pa nga mga kadaugan dida ha pamumuno niya han rebolusyonaryo nga kagiusan. Waray iba nga pamaagi ha pagwara han paniniyupi ngan pananalumpigos kundi an pagsusulong han nasudnon demokratiko nga rebolusyon pinaagi han panmaihaan nga gera han katawhan. ★

.....

SURAT HAN MAMBARASA

Mga Kasama ha Larab,
Mabuhay !
Ha direkta nga tuyo, gusto gad la namon ipaabot an pira nga komentaryo hiunong han naglabay nga isyu han Larab (Septyembre - Oktubre 1998). Una, an drowing han parag-uma ha seksyon han **Literatura ngan Arte** diri sayod kun lalake o babaye. Ikaduha, may pira nga parte han Larab nga diri namon nasasayuran an surat kay madaparap.
Ngay-an, kaupod hini nga amon surat an pira nga amot namon nga mga susmatanon ngan patiguon para ha Larab.
Damo nga salamat !

Tagsurat,
Ka. Somie, Erap ngan Romnik

Ka. Somie, Erap ngan Romnik,

Damo nga salamat ha iyo dagmit nga pagpadangat han mga komentaryo ngan han iyo mga amot nga susmatanon ngan patiguon.

Urog nga tatalinguhaon namon nga pauswagon an mga drowing. Kinahanglan gud man nga eksakto ngan naglaladawan han tinuod nga kahimtang han masa ngan rebolusyonaryo nga kagiusan ini. Urog liwat namon nga paniningkamutan an maupay nga pag-repro han Larab para klaro an ngatanan nga nakasurat dinhi.

Mabuhay ngan sulong!

Larab Istap

MGA PANHITABO NGAN HUYOB

INTERBARYO NGA PAKIGBISOG MADINAUGON

Madinaugon nga nakigbisog hadton Septyembre 1998 an maabot 44 ka pamilya nga saop ha sakob hin sobra 100 ektarya nga kalubian nga gintatag-iyahan han pamilya Gabon. Nagsasakop ini han Brgy Salay, Mangcal, Tutubigan, Inalad, Candomacol, ngan Bunga han buungto han Paranas, Samar.

Ginpangunahan han 44 ka pamilya an abrido nga komprontasyon kontra han AMT. Demanda han mga saop nga tapuson na an problema nga ira gin-aantus ha kamot han agaron sugad han matiyupion nga bahinay, pagkontrol han baligyaan, panarhug hadton diri nakakasunod han karuyagon han agaron, paglulupot han talagudti nga panag-iya han tuna, pagpapaiwas ngan an pagkarga komo baratunon han saop kun nahihibang an produkto ngan higamit. Ha proseso han dayalog, iginhatag dayon ha mga saop an demanda han bahinay nga ira karuyag ngan an diri na pagkontrol han baligyaan. Kasumpay hini, nakimaluoy an agaron nga tagan hiya hin higayon nga ikonsulta an iya bug-os nga pamilya para han iba nga demanda.

An pinaka-mahinungdanon nga kadaugan amo an paglutaw han gahum

han organisado nga paggios. Nalahusan han masa an maiha na nga kahadlok ha pag-asdang, naisa an balitang han pampulitika nga kapukawan ngan nakonsolida an hugot nga pagkaurusa ngan kaisog.

DEMOLISYON, GIN-ATUHAN HAN KATAWHAN

Gin-atuhan han Katig-uban han mga Sidewalk Vendors an larang han kontra-kablas, maka-kapitalista nga mayor han syudad han Tacloban nga hi Bejo Romualdez nga igdemolis an mga gudti nga magtirinda hin ukay-ukay ha Old Bus Terminal hadton Nobyembre 4 ngan 5. Kaupod han mga kablas han syudad, estudyante ngan iba pa nga sektor nga diri nauyon han pitad han mayor, waray kahadlok nga ginbarikadahan ngan gin-atubang nira an demolisyon tim ngan an mga kapulisan nga eskort. Tulo ka beses nga nag-atentar an demolisyon tim pero puro ini napakyas.

“Ginpangandaman ngan ginprotes-tahan namon ini nga demolisyon kay an tinuod nga panuyo hini amo an paghatag hin iwag ha mga dagko nga kapitalista para magserbe nga lote han paradahan han ira mga kostumer.”, an pahayag han Multi Sectoral Forum (MSF), usa han mabakod nga tagsuporta han katig-uban. Diri matadong an pitad han mayor han syudad nga basta na la nira nga tatabrugon an gudti nga mga magtirinda nga waray maupay nga plano ha ira relokasyon ngan waray kunsultasyon, dugang nga pahayag han MSF.

.....

**MGA PARAG-HURNAL
NAGDAUG HA PAKIGBISOG**

Nagin madinaugon an pakigbisog han mga paraghurnal sugad han mga kargador ngan bodegero ha SANVIC Enterprises ha bungto han San Isidro, Norte han Samar hadton Hulyo 1998.

. Grabe an kakurian ha panginabuhi han mga paraghurnal. Grabe kabug-at an trabaho pero guti an nakukuha nga kita dara han barato nga panuhulan, diri regular an kita ngan trabaho, waray kasegurohan ha trabaho ngan waray klaro nga mga benipisyo nga natatagamtaam sugad han mga regular nga trabahador. Dugang pa nga nagtikakuri an kamutangan nira ha panginabuhi bunga han padayon nga paghitaas han presyo han mga papliton, paghitaas han mga kabaraydan para ha sosyal ng serbisyo, paghitaas han kabaraydan ha buhis ngan damo nga iba pa.

. Ini nga kahimtang an nagduso han maabot 40 nga mga paraghurnal nga bug-uson an ira pagkaurusa para hin duruyog nga pakigbisog pagpaumento han panuhulan ha paraghurnal. Duruyog nira nga iginpaaabot ha tag-iya han SANVIC Enterprises an ira mga demanda ha pagpaumento han panuhulan.

Bunga han ira pakig-away, nakab-ot nira an tikang 5% tubtub 20% nga umento ha pasuhol ha kada klase hin kargamento nga ira ginhohurnal nga makakabulig na pag-iban ha kakurian nga gin-aatubang han ira mga pamilya.

.....

**AMBUS HA LAYGAYON
MADINAUGON**

Madinaugon nga gin-ambus han NPA an usa nga yunit han PNP didto ha Brgy. Laygayon sakop han bungto han Pinabacdao, Samar hadton Disyembre 2, 1998. Namatyan an kaway hin usa ngan nakadalagan an usa pa. Nakakumpiska an mga kasama hin usa nga pistola. May duha nga sibilyan an menor nga nasamdan tungod kay sinakay ha patrol car han PNP. Kasumpay hini, hugot nga nagsususun an mga kasama ha pakalakip hin sibilyan ngan nanawagan ha mga sibilyan nga diri na magsinakay-sakay ha serbis han militar para malikyan nga mahilakip ha mga sugad nga agway..

.....

**SOMO HAN MILITARI
IRA NGAHAW GINBABAYULAR**

Naghihinambog an militari nga hira kuno para ha kamurayawan sanglit panapanahon kuno hira nga nagdedeklarar hin Suspension of Offensive Military Operations o SOMO labi na gud kun naabot an kapaskuhan. Pero ha kamatuuran hira ta ngahaw an nagbabari hini. Tikang han Disyembre 15 tubtob ha ginsusurat ini nga balita, padayon nga nag-iinoperasyon an militari ha interyor nga kabaryuhan han Gamay, Catubig ngan Las Navas nga naghahatag hin kahadlok ngan karinggal han pag-ukoy han katawhan. An usa han yunit han militari nga nakumpirma amo an tikang ha 19th IB PA nga gindudumara ni Lt. Agullo nga nakabase ha company headquarter ha Brgy. Bangon, Gamay, N. Samar. ★

HR MONITOR

Iginpapakilala ha mga mambarasa han Larab an bag-o nga seksyon hini — an **HR MONITOR**. Gindugang ini nga seksyon ha tuyo nga makabulig an Larab ha pagpapasarang han pag-aram han **CARHRIHL** ha ranggo han rebolusyonaryo nga pwersa ha rehiyon ngan makabulig ha pagsubaybay ha pagpatuman hini. Ini nga seksyon abyerto ha mga kontribusyon tikang ha mga mambarasa nga makakabulig han pagkab-ot han nasabi nga mga katuyuanan.

ANO AN CARHRIHL?

An **CARHRIHL** o Komprehensibo nga Kasarabutan ha Pagrespeto han Katungod Pantawo ngan Internasyunal nga Makatawo nga Balaud amo an syahan nga kasarabutan nga nakab-ot dida han pira nga katuig na nga negosasyon pankamurayawan giutan han gobyerno (GRP) ngan Nasudnon Demokratiko nga Prente han Pilipinas (NDFP). Gintutumuyo han **CARHRIHL** nga magtalaan hin mga pagsurundon ngan istandard ha kondukta han armado nga agway agud maproteheran an mga katungod pantawo han katawhan Pilipino.

UNOM NGA PARAG-UMA,
GINKASTIGO HAN MILITARI

Unom nga parag-uma an ginkastigo han militari nga tikang ha 63rd IB PA nga nakabase ha Camp Sumoroy, Catarman, Northern Samar. An mga ginkastigo ginkilala kanda Artem Lusong, Danilo, Saraw, Juan, Bensin ngan

Lito nga puros taga Brgy. Seven Hills ngan Balite nga sakop han bungto han San Isidro, N. Samar. Nahitabo an pangastigo hadton Oktubre 22 kasumpay han pamimirit han militari nga pagiyahon an mga parag-uma ha ira mga operasyon nga ginkokondukta hiton nga mga panahon. Labot han pangastigo, nanarhug liwat hira han masa ngan nangawat pa hin mga iburulang nga manok. Klaro ini nga pagtalapas han **CARHRIHL**.

ADLAW HAN KATUNGOD PANTAWO GINSALIN-UROG

Ginsalin-urog an Adlaw han Katungod Pantawo ha iba-iba nga lugar han nasud hadton Disyembre 10, 1998 pinaagi hin mga gios-protesta ngan demonstrasyon. Ha mga bungto han Calbayog ngan Catbalogan, Samar may sobra 1,000 tikang ha sektor han kablas nga tagasyudad, parupangisda, empleyado han gobyerno, kababayin-an ngan batan-on estudyante an nagtirok ha usa nga indoor rali. Ira ginkondenar an pan-ekonomiya nga programa han gobyerno nga nasubay han maka-imperyalista nga duso han globalisasyon, labot pa han pagtamak han gobyerno ha mga katungod han iba-iba nga sektor han katawhan. Ha syudad han Manila naman, sobra 2,000 nga tawo an nagmartsa ngadto ha Mendiola Bridge ngan nagpiket ha embahada han Estados Unidos. Ginpangunhan ini han KMU ngan BAYAN, nga nagpagawas hin listahan hin mga demanda ha katungod pantawo para ha gobyerno. Upod han mga demanda an: pagpagawas han mga priso pulitikal, pagpatuman han gobyerno han Komprehensibo nga Kasarabutan ha Pagrespeto ha Katungod Pantawo ngan Internasyunal nga Makatawo nga Balaud (**CARHRIHL**), ngan pagrebyu ngan pagpara han magtalumpiguson nga mga balaud han gobyerno. Ha syudad han Lucena, may sobra 1,000 nga tawo an nagprotesta kontra ha grabe nga pangangabuso militar ha Sur Katagalugan. Ha syudad han Calapan, sobra 400 nga Mangyan an nagmartsa para ikondena an nagtitikagrabe nga militarisasyon ha Oriental Midoro. Ha syudad han Bacolod, sobra 2,000 an nagmartsa para ikondenar an tikagrabe nga pagtalapas han gobyerno ha mga katungod pantawo han katawhan ha ira rehiyon. ★

PANAN-AW

BUHI NGA PANUMDUMAN HAN REBOLUSYONARYO NGA MARTIR NGA HI KASAMANG POPONG (EFREN MARTIRES)

pahayag han

Efren Martires Command
Bagong Hukbong Bayan
Sinirangan Bisayas
Nobyembre 23, 1998

Beynte anyos na an nakalabay tikang bumaya ha aton an buhi nga lawas ni Kasamang Popong. Pero nagpapabilin nga buhi hiya ha panumduman ngan kasing-kasing han rebolusyonaryo nga katawhan. Madig-on nga nahibadlis an iya mabayanihon nga sulundanon ha kasaysayan han presente nga balitang han rebolusyon Pilipino - an bag-o nga tipo han nasudnon demokratiko nga rebolusyon - kaupod an damo pa nga pareho ha iya nga mga martir ha pakigbisog. Ginkilala hiya han Partido Komunista han Pilipinas, han Bagong Hukbong Bayan, han Nasudnon Demokratiko nga Prente ngan han haluag nga katawhan han Sinirangan Bisayas komo usa nga landaw nga bayani. Salit pa man, opisyal nga gindara an iya ngaran han pinakahitaas nga Kumand han BHB dinhi ha rehiyon.

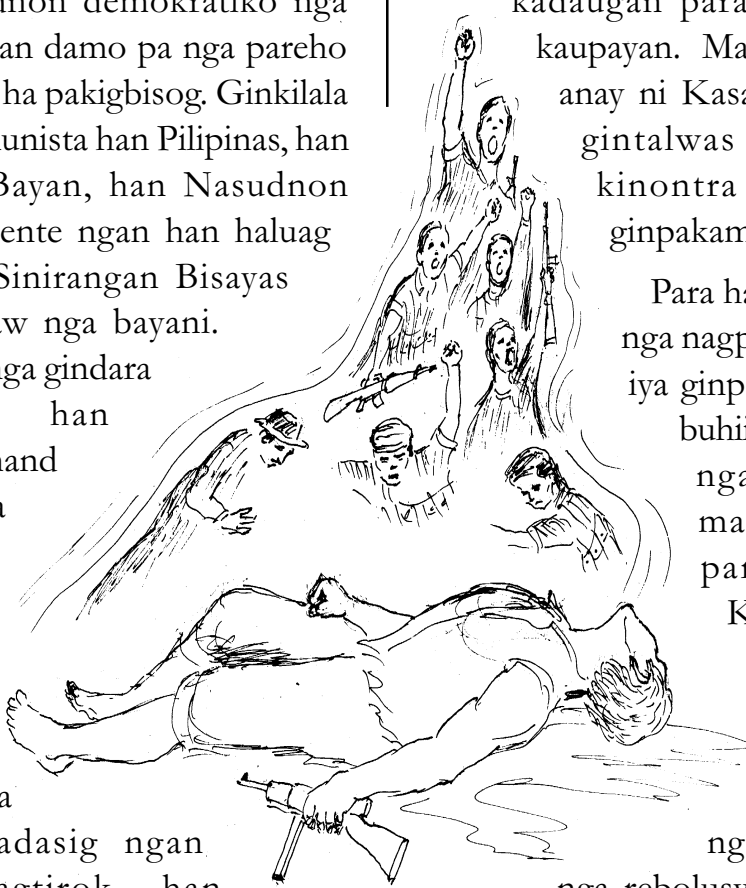
Batan-on pa nga namatay hi Kasamang Popong. Ha iya edad nga 24, nakada hiya ha butnga han iya kusog, kadasig ngan kadagmit ha pagtirok han rebolusyonaryo nga eksperyensya ngan kahibaruan. Waray na hiya mahiabot para makita an bunga han iya ginbuligan pagpundar nga rebolusyonaryo nga kagiosan. Gin-utod han mabangis nga kaaway an iya tim-os ha kasingkasing nga pagserbe han katawhan.

Pero an iya halipot nga panahon nga pagserbe labaw ha kalidad han mas damo pa nga nakagpadayon, bisan ha pira ha aton nga mag-iha na, tungod han iya hul-os nga paghalad han iya usa la nga kinabuhi para ha rebolusyon. Diri la pipira an buhi pa yana nga nag-iha ha rebolusyonaryo nga kagiusan nga nagsingabot han mga rebolusyonaryo nga kadaugan para ha ira personal nga kaupayan. Mayda pa ngani mga suok anay ni Kasamang Popong nga iya gintalwas nga abyerto na nga kinontra han kawsa nga iya ginpakamatyan.

Para ha aton nga determinado nga nagpupursigi han kawsa nga iya ginpakamatyan, ayaw naton buhii an iya sulundanon. Hini nga paagi la naton makakab-ot an hustisya para ha kamatayon ni Kasamang Popong ngan ha damo pa nga martir han rebolusyon. Hini nga paagi la naton mabubuhi an ira ngaran, an ira mag-upay nga rebolusyonaryo, makaprinsipyo

ngan makatawo nga kinaiya. An rebolusyonaryo nga katawhan la an maghihimo ha ira komo mga monumento ha ira huna-huna ngan kasingkasing. Diri kawang an ira gin-ulaan hin dugo ngan kinabuhi kun magdadaug an rebolusyon.

☛ *padayon ha luyo nga paypay*

Hi Kasamang Popong usa nga responsable nga suhag han usa nga damo nga magburugto han pamilya nga Martires. Diri hirayo ha iya pangabat bisan kun batan-on pa hiya hadto an kakurian han haluag nga katawhan tungod kay iya mismo naagian ha panginabuhi an kakurian. Nagin biktima liwat hiya han makangingirhat nga pasismo han estado ha panahon han Balaud Militar nga waray habas nga nagpasarang hin kangirhat ngan kahadlok.

Ginpriso hi Kasamang Popong han reaksyunaryo nga estado ha sakob han usa ka tuig ngan upat ka bulan. Tuyo la han kaaway nga rub-on an iya nagtutubo nga desisyon pagugop ha mga kablasonon. Waray nira maperdi hi Kasamang Popong. Lugod, nahimo an prisohan nga eskwelahan niya para mas hilarum nga bilngon an baton han iya mga pakiana. Nahibaruan niya an mga bataan nga problema han katilingban, an katukmaan han rebolusyonaryo nga solusyon hini ngan ginpadig-on niya an iya personal nga desisyon nga hul-os nga gumios para ha kawsa han nasudnon nga katalawasan ngan demokrasya.

Ginawas hiya ha prisohan nga puno hin rebolusyonaryo nga kadasig, dedikasyon ngan paghingyap nga pumabutnga ngan manguna ha paglansar han armado nga rebolusyon ha kabaryuhan. Ginpangunahan niya an pag-abre han usa nga nahiuna nga duha nga prente pagawayan ha isla han Samar. Nagrayhak an katawhan nga mayda na nira sinasarigan nga ira kasundaluhan nga nabulig ngan nagdedepensa ha ira. Madagmit hira nga nakapahiluag han lupgop han naapi ngan nasuporta ha rebolusyon.

Tungod han iya rebolusyonaryo nga kaisog ngan kadig-on, ginkahadlok ngan ginkangalsan hiya han kaaway han katawhan. Pero dugang la nga hinitaas an pagtapud ngan paghigugma han masa ha iya. An iya tim-os nga pakig-usa ngan madig-on nga pagugop

ha mga tinalumpigos lutaw kaupay. Nabantog an iya ngaran lahus han ira aktwal nga naabot. Ginhingyap han haluag nga masa nga kadtuan niya an ira mga lugar para hira organisahon ha rebolusyon.

Hi Kasamang Popong, usa nga lider nga hitaas an pagtagad ha prinsipyo ngan disiplina ha iya pagserbe han katawhan. Usa liwat hiya nga tangkod nga sangkay ha ordinaryo nga kablasonon. Maintindihon ngan mabuligon hiya ha ira mga kakurian ngan mga problema. Diri nagin makuri para ha iya bisan han bag-o niya nga hangkupan an ira kinabuhi ngan nagin tinuod nga usa hiya ha ira.

Inabot la hiya hin usa ka tuig ngan upat ka bulan ha kabaryuhan ha iya pamumuno ha pagpundar han rebolusyonaryo nga kagiusan ha usa nga prente. Nahisakban hiya han kaaway han panahon nga baldado hiya tungod hin aksidente. Gin-ako niya an pagdepensa han iya mga kaurusa para libre nga makalikay ha atake han kaaway. Iginhalad niya an iya kinabuhi para makapagpadayon an iba han kawsa nga iya ginpakamatyan. Usa nga hitaas nga balitang han pagkamabayanihon an iya nahimo. Ini an tinuod nga absoluto nga diri pagkamakaiya.

Siring pa han usa nga bantugan nga komunista nga lider: Ngatanan nga tawo may kamatayon. Pero magkaiba-iba an bug-at hini. An mamatay para ha mga kaaway han katawhan parupareho ka gaan han usa nga barahibo. Pero an mamatay para han pagserbe han interes han katawhan mas mabug-at pa han usa nga bukid. An kamatayon ni Kasamang Popong mas mabug-at pa ha gidadakui nga bukid.

Waray makawang an iya ginsakripisyuhan. An iya sulundanon ngan panumduman padayon nga napapadig-on han huna-huna ngan determinasyon han padayon nga nagtutubo nga rebolusyonaryo nga pwersa ha rehiyon.

**Hugot nga ig-undong an sulundanon ni Kasamang Popong!
Isulong an Nasudnon Demokratiko nga Rebolusyon!
Mabuhay an Partido, Hukbo ngan NDF!**

KAY ANO NGA GINSIRUTAN HIN KAMATAYON HI MEYOR CELSO DE LA CRUZ ?

Pinaagi han husgado han katawhan ginsirutan han rebolusyonayo nga kagiusan hin kamatayon hi Meyor Celso de la Cruz ha bungto han Matuguinao Samar hadton Abril 1998.

May hilaba nga kasaysayan an mga maraut nga rekord ni Meyor Celso de la Cruz ha masa ngan ha rebolusyonaryo nga kagiusan . Hadton 1989, suok nga kakunsabo ni Meyor de la Cruz hi Lt. Agarcio han 52nd IB PA han hiluagan nga operasyon militar ha iya nasasakupan han bungto han Matuguinao. Nagresulta ini hin hiluagan nga ebakwasyon han kadam-an nga mga parag-uma ha mga Brgy. Tarabucan, Ligaya, Rizal, Carolina ngan iba pa nga higrani nga mga baryo. Tungod hini, napwersa an mga parag-uma nga magresetol ha iligal nga paagi ngan nag-antus hin gutom, sakit nga nagin hinungdan han pagkamatay han damo nga mga kabataan.

Ha padayon nga mga operasyon militar, grabi nga abuso an natagamtaman han masa sugad han panmatay, pangastigo ngan panunog. Ha sakob la han duha ka bulan (Nob.-Dis. 1989) walo nga parag-uma an ginpatay ngan umabot hin 260 ka sako hin humay an ginsunog. Nagpadayon ini nga binuhatan paglabay han pira ka tuig ha luyo han mga pahimatngon o warning ha iya. Sanglit, nadesisyunan hiya hin sirut nga kamatayon.

Dida han siyahan nga parte han 1992, nangaro hin rekonsiderasyon an iya mga suok nga paryente nga kaapi han rebolusyonaryo nga kagiusan para matagan hin dugang nga panahon nga pagbulig agud

mapabag-o pa hi Meyor de la Cruz. Ginpamatian ini ngan ginpasaylo hiya. Hini nga higayon nagpasalamat hi Meyor dela Cruz kadungan hin pagsaad han iya hul-os nga pagbag-o. Pagkatapos han 1992 eleksyon kun diin nagpabilin hiya komo meyor, ginpakyas niya an mga higayon nga magbag-o. Mas nga nagin aktibo hiya han kontra-insurhensiya nga kampanya.

Nanawagan hiya hin pagpasurender han mga parag-uma nga nagresetol. Imbes nga mahatagan hin panmedikal nga serbisyo, pan-ekonomiya nga bulig, ngan pagpanalipud kontra han pangabuso han militar, lugod iya ginpalabas nga mga myembro ini han CPP/NPA nga nagsurender. Kadungan hini an padayon nga kampanya han pagpasurender, panunukod hin Baranggay Intelligence Network (BIN) ngan pagrerekluta hin CAFGU nga nagtikang ha maraut nga mga elemento. Ginagamit liwat ni Meyor de la Cruz an iya poder basi matuman an iya karuyagon sugad han pagmamaniubra han resulta han 1992 ngan 1995 eleksyon, pagpahimulos han salapi han bungto para ha personal nga paggamit ngan panggigipit han iya mga kaaway ha pulitka. Kilala liwat hiya nga nagamit ngan nagpapasarang hin igindidiri nga droga.

Hi Meyor Celso de la Cruz in usa nga madig-on nga instrumento kuntra han rebolusyonaryo nga kagiusan pareho ha panahon ha rehimen Aquino ngan Ramos. Ini an prinsipal nga hinungdan han pagsiruti ha iya han kamatayon hadton Abril 1998.

HA KAMATUORAN

IBABALIK NA LIWAT AN
S.O.T. OPERATIONS HAN MILITARI

Maaram ba kamo nga ilalansar na liwat han militari an mga *Special Operation Team* (SOT) ha ira mga operasyon dinhi ha aton rehiyon?

Iginbabandilyo ini yana han 8th ID PA ha pagdudumara ni Hen. Carillo komo pag-andam han panhunahuna han publiko. Siring niya nga ini la an paagi han operasyon nga magpapaluya han rebolusyonaryo nga kagiosan. Kay ano, Mr. General, gin-aadmiter mo na ba yana nga nagkukusog na liwat an rebolusyonaryo nga kagiusan ha rehiyon? Waray ba magmadinaugon an iyo ACCORD nga ginsisiring niyo nga katapusan nga balitang han iyo operasyon nga magtatapos han rebolusyonaryo nga kagiusan ha rehiyon?

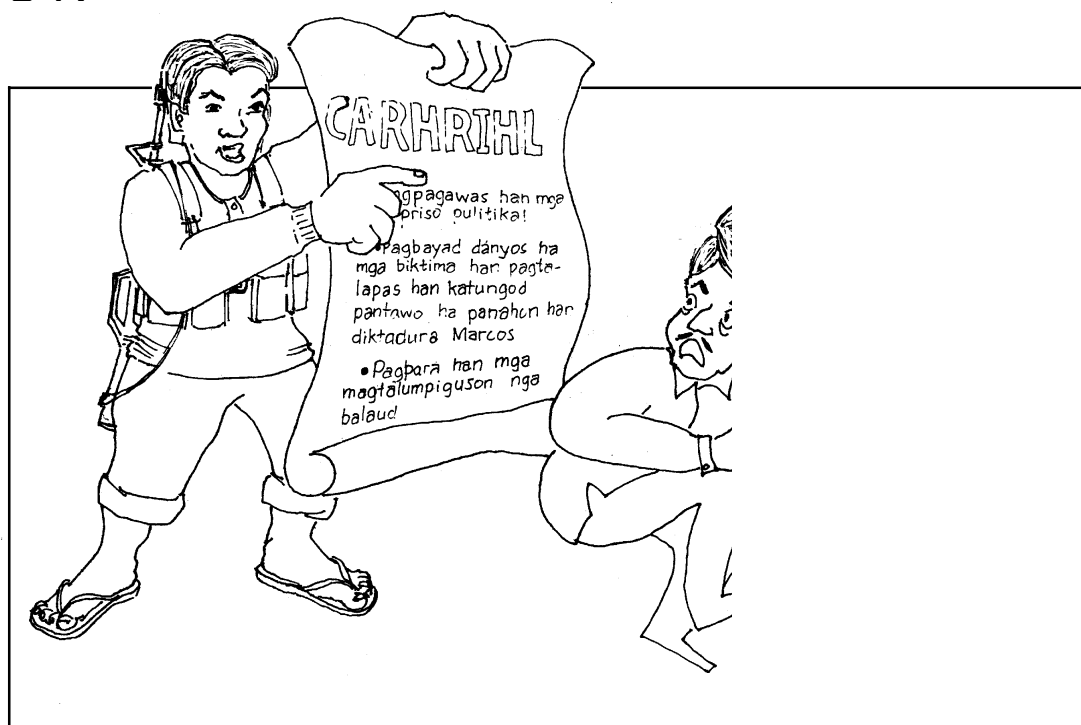
Maaram an katawhan nga madarahug ngan mapanhibang ha masa an SOT operasyon. Naghibang ngan nagtamak ini ha mga demokratiko nga katungod han yukot-yukot nga katawhan labi na ha masa nga parag-uma nga prinsipal nga ginsasabod hini nga mga operasyon. Mr. General, kinahanglan mag-aram ka han leksyon han nakalabay. An imo SOT waray magmanilampuson tungod kay nasupak ini ha interes han katawhan. Imbes nga makabulig, nakahatag lugod ini hin distroso ha kinabuhi ngan pag-ukoy han masa. Sanglit ginkangalsan ini gin-aatuhan han masa. An anuman nga mga pitad nga diri ginsusuportahan han haluag nga masa han katawhan diri bisan san-o magmamanilampuson. ★

.....

<p>Simo, kay ano sige pa an operasyon han militari? Di ba may SOMO hira yana?</p>	<p>Yukat! Diri api!</p>	
	<p>Kay maiha na iton hira nangangalas kay pirme nala hira diri imbitado ha anibersaryo han Partido !!!</p>	<p>Behh!</p>
<p>MABUHAY AN IKA-30 NGA ANIBERSARYO HAN PARTIDO !!!</p>		

PITYUR

IMPORTANTE NGA KADAUGAN HAN KATAWHAN AN PAGPADIG-ON HAN CARHRIHL

Nagkaepekto na an *Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law* (CARHRIHL), kahuman pirmahan ini ni Tagapangulo Mariano Orosa han NDF hadton Abril 10, 1998 ngan ni Presidente Joseph Estrada hadton Agosto 7, 1998.

An pagpadig-on han CARHRIHL usa nga importante nga kadaugan para ha katawhan ngan ha rebolusyonaryo ngan progresibo nga mga organisasyon.

Siyahan, an kasarabutan magseserbi nga usa nga importante nga suklanan o istandard ha pagrespeto ha katungod pantawo ngan internasyunal nga makatawo nga balaud nga magsusukol ha kondukta han mga matalumpiguson nga instrumento han GRP. Ini nga kasarabutan diri la simple nga listahan han mga pankabug-osan nga prinsipyo nga aada ha Unibersal nga Deklarasyon han Katungod Pantawo, Mga Kombensyon Geneva ngan Bill of Rights ha konstitusyon han GRP. Igintatalaan han kasarabutan an mga klaro nga obligasyon han GRP subay ha mga eksperyensya han katawhan Pilipino ngan

naeksister nga sitwasyon ha nasud.

Ikaduha, an kasarabutan usa nga dako nga pitad ngadto ha pagpatuman han internasyunal nga makatawo nga balaud ha usa nga gerra sibil.

Ikatulo, an kasarabutan magseserbi gihapon nga alternatibo nga mekanismo para atubangon an mga karukayaknon han mga pagtalapas han mga katungod pantawo ngan internasyunal nga makatawo nga balaud.

Ika-upat, an kasarabutan may pagpapadig-on ha pampulitika nga katindog han NDF, ha sakob ngan gawas han nasud.

Ikalima, ha ligal nga panan-aw, an pagaprobar ni Presidente Joseph Estrada ha kasarabutan nagpapakita gihapon han waray kautod nga negosasyon giutan han GRP ngan NDF tikang ha gubyrerno ni Ramos hasta ha bag-o nga gubyrerno.

Labot pa han nasering na ha igbaw nga importansya han CARHRIHL, may pira nga mga kongreto nga kadaugan nga poyde

➡ padayon ha luyo nga paypay

matagamtaman han katawhan Pilipino kun maipapatuman an CAHRIHL. Ini an masunod:

1. pagpagawas han GRP ha mga priso pulitikal. Dida han Artikulo 6 han Ikatulo nga Parte han CARHRIHL, gin-oobliga an GRP nga rebyuhon ha gilayon an mga kaso han ngatanan nga priso o detinido nga ginkasuhan, gindetiner o nakonbikto ha sala nga pampulitika ngan dayon hira pagawson.
2. pagbayad han dayos ha mga biktima han pagtalapas han katungod pantawo ilarum han diktadura nga Marcos. Ginlalaygay han Artikulo 5 han Ikatulo nga Parte han CARHRIHL an pagseguro nga mabaydan an mga biktima ha direkta ngan pinakamadagmit nga pamaagi
3. pagrebyu ngan pagpara han mga magtalumpiguson nga mga balaud, dikreto ngan iba pa nga mga ehekutibo nga kasuguanan han GRP. Upod hini an:
 - kasuguanan nga nagtutugot han mga tsekpoynt ngan waray warant nga pagrekisa
 - dikreto nga nagtutugot han pagkakaso hin iligal nga pananag-iyah han armas kasumpay han mga pampulitikal nga sala
 - dikreto nga nagsusugo han mga doktor nga isumat ha pulis ngan militar an mga kaso hin pasyente nga may samad ha bala
 - balaud nga nagpupugong ngan nagkokontrol han katungod ha murayaw nga pagtitirok
 - kasuguanan nga nag-ootorisar ha pagbungkag han mga komunidad han mga kablas ha syudad
 - kasuguanan nga nagliligalisa han mga CAFGU
 - kasuguanan nga nagpapahilaba han gintutugot nga panahon hin pagdetine
 - memorandum nga nagtutugot han pag-imposar hin mga blokeyo ha pagkaon
 - kasuguanan nga nag-eestablisar hin nasudnon nga sistema ha identipikasyon

- mga desisyon ha korte hiunong han waray orden-de-aresto nga pag-aresto, *saturation drives*, pagkriminalisa han mga pampulitika nga sala, pagbale-waray han habeas corpus ha pagsalawad hin kaso, ngan iba pa nga kapareho nga kaso

4. pagrebyu ngan pagbag-o han kanan GRP mga palisiya, balaud, programa, kampanya ngan praktis nga nagigin hinungdan o nagtutugot ha pwersado nga ebakwasyon ngan rekonsentrasyon han mga sibilyan, ha pagbutho ngan pagdamo han mga nadislokar nga pamilya ngan komunidad ngan an paghibang han kinabuhi ngan propyedad han sibilyan nga populasyon
5. pagtukod hin Gintig-ob nga Komite ha Pagmonitor nga amo an magmomonitor han pagpatuman han GRP ngan NDF hini nga Kasarabutan.

Pero, kinahanglan diri magkamay-ada hin ilusyon an katawhan ngan bug-os nga rebolusyonaryo nga pwersa nga masosolbar an mga pagtalapas han katungod pantawo ha kapirmahe hini nga kasarabutan. Mahihimo ibale-waray han AFP ngan PNP an gin-uunod han CARHRIHL. Mahihimo ibale-waray han GRP an iya mga obligasyon ha pagpapatuman ngan paghasog han CARHRIHL. Importante an papel han opinyon publiko para maobliga an mga instrumento han GRP nga ipatuman an CARHRIHL.

Importante nga pangkatinan han katawhan ngan bug-os nga rebolusyonaryo nga pwersa an kadaugan han pagparig-on han CARHRIHL ngan han negosasyon pankamurayawan gituan han NDF ngan GRP, agud mapulsan ngan magamit ini komo hinganiban ngan pamaagi para depensahan an kalugaringon. Ha luyo nga bahin, importante liwat nga tukma nga ilugar ini ha sakob han balayan han pankabug-osang rebolusyonaryo nga armado nga pakig-away, nga amo an magseseguro han pagkab-ot han makatadungan ngan panmaihaan nga kamurayawan ngan hul-os nga magbabaton han mga katungod pantawo han katawhan Pilipino. ★

LITERATURA NGAN ARTE
(Usa nga Kanta)

MABUHAY AN PARTIDO
(Ginhubad tikang ha Cebuano nga kanta ha Sur Leyte)

INTRO: G - D - G

I

G
Iguliat ta an mabuhay
D
Sa ika-30 nga anibersaryo

Hinin aton Partido
G
Komunista han Pilipinas
G7
Hinin adlaw nga marayhak,
C
Malipayon nga isalin-urog
G
Mabuhay, mabuhay
D G
an aton Partido

II

G
Marxismo-Leninismo-
D
Panhunahuna nga Mao Zedong

Amo ini an prinsipyo
G
Isapraktika ngan ikongkreto
G7
Ha katilingban, rebolusyon Pilipino
C
Hinin balitang han pakig-away

Demokratiko nga rebolusyon han
G D G
katawhan ngadto ha sosyalismo

III

G
Mabayanihon an kasaysayan
D
Ha pamumuno han katawhan

Permi nagtul-id ha mga pagsimang
G
Ha linya ngan mga palisiya

Hinaluag ngan nagkusog
G7 C
An suporta han katawhan
G
Trabahador, parag-uma
D G
Peti ngan nasudnon burgesya

IV

G
Panumpa ta pag-utruhon
D
Aton balikan ngan padig-unon

Ig-undong ta an pamumuno
G
Rebolusyon aton isulong
G7
Ha kabukiran, kasyudaran
C
Pamunuan ta an katawhan
G
Kinabuhi ighalad
D G
Makab-ot la an katalwasan !